

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR SOLIDE ÎN RAIONUL FLOREȘTI – PROBLEME ȘI SOLUȚII

SOLID WASTE MANAGEMENT IN FLORESTI DISTRICT – PROBLEMS AND SOLUTIONS

Tatiana DUDNICENCO, ORCID: 0000-0003-0484-6372
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 628.4.02(478)

e-mail: dudnicenco@yahoo.com

Managementul deșeurilor solide reprezintă una dintre problemele actuale cu care se confruntă Republica Moldova din cauza creșterii cantității și diversității acestora, precum și a impactului lor negativ tot mai pronunțat asupra mediului înconjurător. Din aceste considerente, am realizat cercetări în domeniul managementului deșeurilor solide în raionul Florești. Pentru realizarea obiectivelor investigațiilor, s-a recurs la metode variate pentru culegerea datelor și pentru obținerea rezultatelor, și anume: documentarea bibliografică, observația direct și instrumentală pe itinerary și în staționar, inventarieri și măsurători, analiza statistică [1-2]. Scopul lucrării a constat în evidențierea eficienței realizării managementului deșeurilor solide în raionul Florești. Pentru realizarea scopului menționat, au fost trasate următoarele obiective: aprecierea situației actuale referitoare la managementul deșeurilor solide în raionul Florești și evidențierea impedimentelor ce țin de realizarea eficientă a managementului deșeurilor solide în raionul Florești.

Pe teritoriul raionului Florești sunt 74 de localități în 40 de primării, fiecare primărie dispune de rampă legiferată de consiliul local de depozitare a gunoii menajere și uzual. În total, pe teritoriul raionului sunt 52 de gunoiști ce ocupă o suprafață de 46,45 ha. Chiar dacă majoritatea locurilor depozitelor de deșeuri sunt autorizate de către autoritățile locale, activitățile curente de exploatare a tuturor depozitelor nu corespund standardelor de mediu. De regulă, deșeurile sunt evacuate pe un câmp, unde însă lipsește infrastructura și utilajele necesare pentru gestionarea acestora. La anumite intervale de timp, este adus un buldozer care acoperă cu pământ deșeurile acumulate la un anumit depozit. Numai depozitul de deșeuri din orașul Florești este gestionat. Acesta este îngădit și păzit, iar un bulldozer este folosit la fața locului pentru acoperirea/compactarea deșeurilor depozitate. Majoritatea depozitelor de deșeuri menajere solide din primării sunt supraîncărcate, deoarece au fost puse în exploatare în anii 1980-1990 și până la moment se exploatează. Majoritatea din aceste depozite nu sunt diguite și nu dispun de construcții hidrotehnice. Datorită faptului că deșeurile de la gunoiști nu sunt sortate pe timp de caniculă deseori izbucnesc incendii. Astfel, pe 27 iulie 2020 la gunoștea orașului Florești, care se întinde pe o suprafață de cca 3 ha, din cauza temperaturilor ridicate a izbucnit un incendiu, care a fost stins foarte greu, iar fumul în urma fumegării a persistat

până pe data de 31 iulie 2020. Pe asemenea căldură, un tub de genul unui deodorant ar fi putut provoca prima scânteie. A ars biogazul format, care este compus 70% din metan. În urma arderii, s-au format substanțe toxice, care au un impact negativ asupra sănătății populației și mediului înconjurător. Incendiul a fost stins cu ajutorul pompierilor, care au instalat o țevă lungă de câteva sute de metri prin care au pompat apă din râul Răut, precum și a populației or. Florești și s. Bubulești din apropierea or. Florești.

Volumul total de deșeuri solide acumulate pe teritoriul raionului Florești constituie – 32,5 mii m³. Cea mai mare cantitate de deșeuri solide este acumulată de la gospodăriile locativ-comunale și de la creșterea animalelor. Pe parcursul anului 2021, au fost depistate 36 de gunoști stihii inice pe o suprafață de 0,41 ha, dintre care s-au lichidat 28 pe o suprafață de 0,31 ha. În anul 2021, cantitatea totală de deșeuri generate din diferite sectoare de producție în raionul Florești a fost de 56479,02 tone, din care 99,5% reprezintă deșeuri nepericuloase.

Cantitățile de deșeuri solide industriale depind de gradul de industrializare și de reglementările aplicate. Deșeuri de cenușă și zgură au fost formate în cantitate de 0,8 tone, au provenit din materialele de încălzire la cazangeriile din raion. În raion s-au format 290 tone deșeuri de metale feroase și neferoase, care au fost colectate la un agent economic după ce se transmit pentru utilizare întreprinderilor specializate, ca exemplu: SA „Metalferos”, municipiul Chișinău. Materia primă secundară polimeră, parvenită din industria de confecționare a obiectelor din plastic, s-a format în cantitate de 14,5 tone. Materie primă secundară cu conținut de cauciuc în cantitate de 185 tone a parvenit de la agenții economici ce prestează servicii de vulcanizare. În urma exploatării și prelucrării lemnului s-au produs 230 tone de deșeuri. Deșeuri de la întreprinderile și organizațiile de extracție s-au format în cantitate de 14 260 tone. Deșeuri de materiale de construcție sunt depozitate la gunoștile legiferate și stihinice din localitățile raionului, evidența nu se practică. Deșeuri din industria cărnii au fost formate în cantitate de 96 tone în urma sacrificării animalelor, iar de la creșterea animalelor 97,7 tone. Deșeurile sunt depozitate la acumulatorii de deșeuri animale și dejecții, în gropile biometrice de tip „Bekhari”. În același an, pe teritoriul raionului Florești au fost formate 7,8 tone de deșeuri periculoase, neutralizate și transmise altor întreprinderi – 7,8 tone, existente la sfârșitul anului – 32,4 tone.

La moment, pe teritoriul raionului Florești lucrări de colectare și transportare a deșeurilor efectuează două întreprinderi. Prima întreprindere este SA „Servicii Salubritate Florești”, or. Florești, care pe perioada anului 2021 a colectat circa 30.780 tone de deșeuri. Reciclarea deșeurilor date nu se efectuează. În baza proiectului „Un mediu curat pentru o societate durabilă”, este planificată construcția stației de sortare a deșeurilor menajere pe teritoriul gunoștei din or. Florești cu ulterioara evacuare la poligonul de deșeuri în raionul Șoldănești. A doua întreprindere în domeniu este ÎM Izvoare-Service, care pe perioada anului 2021 a colectat circa 1728 tone de deșeuri. Reciclarea deșeurilor date nu se efectuează.

Prestatorii de servicii de salubritate ce activează în raionul Florești nu colectează separate deșeurile reciclabile. Deșeurile menajere sunt colectate într-un singur contai-

ner. Deșeurile din container sunt colectate și depozitate la depozitele de deșuri fără vreo recuperare ulterioară a reciclabililor. Doar metalul și o anumită cantitate de carton sunt colectate de unii oameni, fiind apoi vândute companiilor ce colectează astfel de materiale. În raion, funcționează doar un agent economic producător de peleți din coji de floarea soarelui – ÎI Eremei Aliona din or. Florești.

Analizând limitele de variație a componentelor deșeurilor menajere, stabilite în or. Florești, cea mai mare parte revenind materiilor organice: 29,5-33,2%, aceasta ne demonstrează că ele pot fi supuse fermentării aerobe pentru a obține compost (îngrășământ organic) sau fermentării anaerobe pentru a obține metan în scopuri energetice. Proporția medie a acestor grupe de substanțe în totalul deșeurilor menajere ne indică că cea mai mare cantitate revine substanțelor celulozice – 38,1%. Aceste rezultate ne demonstrează că deșeurile menajere colectate de pe teritoriul orașului Florești pot fi utilizate pentru obținerea metanului în scopuri energetice, precum și de sortare separată a plasticului, sticlei, hârtiei, metalelor înainte de depozitarea deșeurilor la rampa de depozitare și reciclarea ulterioară a acestora.

În urma cercetărilor realizate la această teză am ajuns la următoarele concluzii: Autoritățile publice locale și întreprinderile municipal responsabile de gestionare a deșeurilor solide nu asigură evacuarea deșeurilor conform planurilor de acțiuni, iar serviciile pe care le oferă sunt limitate atât în ceea ce privește tipurile de colectare a deșeurilor, cât și capacitățile de transportare și depozitare. În raionul Florești rampele de depozitare a deșeurilor menajere solide se exploatează doar prin deciziile administrației publice locale, dar necorespunzând cerințelor sanitaro-ecologice. Starea actuală a rampelor de depozitare a deșeurilor menajere solide este nesatisfăcătoare, unele rampe sunt îndiguite, dar persistă poluarea mediului ambiant prin apele de scurgere de la acestea. Deșeurile generate din sectorul atât urban și rural nu se colectează separat, fiind depozitate împreună cu celelalte deșuri.

Referințe:

1. *Analiza deșeurilor menajere în mediul urban și în mediul rural*. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Chișinău, 2014. 54 p.
2. BULARDA, Gh., BULARDA, D., CATRINESCU, Th. *Reziduuri menajere, stradale și industriale*. București: Ed. Tehnică, 1992. 318 p.